

ПОСЛОВНА ЕКОНОМИЈА

1. ОСТВАРИВАЊЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА – ОБЛИЦИ И ТРАЈАЊЕ

РАЗРЕД	НАСТАВА				ПРАКСА	УКУПНО
	Теоријска настава	Вежбе	Практична настава	Настава у блоку		
III	70					70

2. ЦИЉЕВИ ПРЕДМЕТА

- Стицање основних знања о трошковима и врстама трошкова предузећа;
- Стицање основних знања о калкулацијама трошкова предузећа;
- Стицање основних знања о резултатима пословања предузећа;
- Стицање основних знања о економским принципима пословања предузећа.

3. НАЗИВ И ТРАЈАЊЕ МОДУЛА

Разред: трећи

Ред.бр.	НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)
1.	Трошкови	30
2.	Резултати пословања предузећа	20
3.	Економски принципи пословања предузећа	20

4. ЦИЉЕВИ, ИСХОДИ, ОБАВЕЗНИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА МОДУЛА

Назив модула: **Трошкови**
Трајање модула: **30 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ОБАВЕЗНИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНЕ АКТИВНОСТИ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> • Стицање основних знања о трошковима и врстама трошкова предузећа • Стицање основних знања о калкулацијама трошкова предузећа 	<ul style="list-style-type: none"> • објасни процес трансформације уложених ресурса у резултате • дефинише трошење фактора производње • разликује појмове – трошкови и утрошци • наведе врсте трошења • наведе трошкове према местима настанка • наведе трошкове према везаности за носиоце • наведе трошкове према начину преношења на носиоце • разликује трошкове у кратком року • дефинише фиксне трошкове • дефинише варијабилне трошкове • дефинише граничне трошкове • опише динамику укупних трошкова • илуструје графички укупне и просечне, фиксне и варијабилне трошкове • илуструје графички укупне трошкове • израчуна поједине категорије трошкова • анализира добијене резултате • анализира динамику трошкова • разликује трошкове у дугом року • дефинише калкулације трошкова • разликује калкулације трошкова • израчуна цену коштања бирајући адекватну калкулацију • анализира добијене резултате 	<ul style="list-style-type: none"> • Трансформација уложених ресурса у резултате • Трошење фактора производње • Трошкови и утрошци • Врсте трошкова • Подела трошкова према факторима производње • Подела трошкова према местима настанка • Подела трошкова према везаности за носиоце • Подела трошкова према начину преношења на носиоце • Подела трошкова у зависности од динамике обима производње • Трошкови у кратком року • Фиксни трошкови • Варијабилни трошкови • Гранични трошкови • Динамика укупних трошкова • Трошкови у дугом року • Калкулације трошкова • Калкулације трошкова према времену израде • Калкулације трошкова према начину израде 	<p>На почетку модула ученике упознати са циљевима и исходима наставе, односно учења, планом рада и начинима оцењивања</p> <p>Облици наставе Модул се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • теоријска настава (30 часова) <p>Место реализације наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> • Теоријска настава се реализује у учионици <p>Препоруке за реализацију наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> • Настава се реализује као активно оријентисана настава • Ученике упознати са основним појмовима везаним за трошкове предузећа и начине обрачуна. • Употреба графичких приказа за поједине категорије трошкова. • Утврдити цену коштања на конкретним примерима <p>Оцењивање Вредновање остварености исхода вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> • праћење остварености исхода • усмено излагање • тестове знања • активност на часу • домаћи задатак

Назив модула:

Резултати пословања предузећа

Трајање модула:

20 часова

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ОБАВЕЗНИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНЕ АКТИВНОСТИ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> • Стицање основних знања о резултатима пословања предузећа	<ul style="list-style-type: none"> • дефинише приход предузећа • разликује врсте прихода предузећа • дефинише просечан и маргиналан приход • идентификује факторе који утичу на приход предузећа • анализира везу укупног прихода и тражње за производима предузећа • дефинише профит предузећа • објасни изворе профита предузећа • наведе врсте прихода предузећа • израчуна укупан приход и профит предузећа	<ul style="list-style-type: none"> • Приход предузећа - појам и врсте • Укупан приход • Просечан приход • Маргиналан приход • Фактори који утичу на приход предузећа • Укупан приход и тражња за производима предузећа • Профит предузећа – појам и извори • Врсте профита предузећа	<p>На почетку модула ученике упознати са циљевима и исходима наставе, односно учења, планом рада и начинима оцењивања</p> <p>Облици наставе Модул се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • теоријска настава (20 часова) <p>Место реализације наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> • Теоријска настава се реализује у учионици <p>Препоруке за реализацију наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> • Настава се реализује као активно оријентисана настава • Ученике упознати са основним појмовима везаним за приход и профит предузећа. • Утврдити резултат пословања предузећа на конкретним примерима <p>Оцењивање Вредновање остварености исхода вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> • праћење остварености исхода • усмено излагање • тестове знања • активност на часу • домаћи задатак

Назив модула: **Економски принципи пословања предузећа**
 Трајање модула: **20 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ОБАВЕЗНИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНЕ АКТИВНОСТИ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> • Стицање основних знања о економским принципима пословања предузећа 	<ul style="list-style-type: none"> • разликује парцијалне економске принципе пословања • дефинише продуктивност • доводи у везу производњу и продуктивност • доводи у везу технологију и продуктивност • наводи циљеве мерења продуктивности предузећа • описује значај пораста продуктивности • доводи у везу људске ресурсе и продуктивност • дефинише економичност • идентификује изворе економичности • успоставља односе између трошкова и унапређења економичности • дефинише рентабилност • наведе значење и значај рентабилности предузећа • наведе циљеве мерења рентабилности предузећа • идентификује факторе унапређења рентабилности • израчунава економске принципе пословања предузећа • упореди израчунате показатеље • анализира израчунате показатеље 	<ul style="list-style-type: none"> • Парцијални економски принципи пословања предузећа • Појам продуктивности • Производња и продуктивност • Технологија и продуктивност • Мерење продуктивности • Показатељи продуктивности • Циљеви мерења продуктивности предузећа • Значај пораста продуктивности • Људски ресурси и продуктивност • Појам економичности • Анализа економичности • Извори економичности • Поређење трошкова и унапређење економичности • Значење и значај рентабилности предузећа • Анализа рентабилности предузећа • Мерење рентабилности предузећа • Унапређење рентабилности предузећа 	<p>На почетку модула ученике упознати са циљевима и исходима наставе, односно учења, планом рада и начинима оцењивања</p> <p>Облици наставе Модул се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • теоријска настава (20 часова) <p>Место реализације наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> • Теоријска настава се реализује у учионици <p>Препоруке за реализацију наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> • Настава се реализује као активно оријентисана настава • Ученике упознати са основним појмовима везаним за економске принципе пословања. • Утврдити економске принципе пословања предузећа на конкретним примерима <p>Оцењивање Вредновање остварености исхода вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> • праћење остварености исхода • усмено излагање • тестове знања • активност на часу • домаћи задатак

5. КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА / МОДУЛИМА

- Принципи економије
- Рачуноводство у трговини
- Обука у виртуелном предузећу
- Право
- Организација набавке и продаје